

Alzamora, premi Sant Jordi

La 61a Nit de Santa Llúcia, una de les cites indispensables de les lletres catalanes, va repartir els onze premis de cada any en l'ambient combatiu del mig segle d'Òmnium Cultural. Alzamora va guanyar el Sant Jordi de novel·la; Marcel Riera, el Carles Riba de poesia, i Ramon Erra, el Rodoreda de contes

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

A hir feia 100 anys de la mort del poeta Joan Maragall i 60 anys de la concessió del premi Joanot Martorell –el precedent del Sant Jordi– a *El carrer estret*, de Josep Pla. Les dues efemèrides literàries podien ser comparades fàcilment amb el gruix de llibres premiats durant la 61a Nit de Santa Llúcia, organitzada per Òmnium Cultural. El modernisme entusiasta maragallià i l'ultralocalisme clarividenc de Josep Pla contrastaven amb la collita d'aquest 2011.

Sebastià Alzamora ha estat recompensat amb els 60.000 € del premi Sant Jordi amb *Crims de sang*, una novel·la ambientada a la Barcelona de l'estiu del 1936: l'assassinat de 172 maristes per part de la CNT-FAI no impedeix que Alzamora plantegi un interessant joc genèric, experiment que l'autor mallorquí ja ha practicat en anteriors ocasions. *Crims de sang* parteix del thriller, però passa per l'humor, la intriga i fins i tot els elements gòtics, com l'aparició d'un vampir que remet rà-

pidament als *dips* de *Les històries naturals*, de Joan Perucho.

Joan Mas i Vives, finalista del Sant Jordi, fa retrobar a *Kabul i Berlín a l'últim segon* tres amics mallorquins. El periodisme, el bàsquet i el passat militar d'un d'ells serveixen per radiografiar alguns dels últims conflictes d'abast mundial: el final del segle XX queda exemplificat amb la caiguda del mur de Berlín l'any 1989, l'inici del segle XXI és representat per l'esclat de la guerra de l'Afganistan l'any 2001.

El guanyador del 53è premi Carles Riba, Marcel Riera, proposa a *Llum d'Irlanda* un homenatge a uns quants dels seus poemes predilectes. La construcció d'un país idealitzat a base de retalls literaris li permet emmirallar la insularitat d'Irlanda amb la situació dels Països Catalans. "Potser no estem envoltats d'aigua, però som un país dividit, amb una llengua en perill d'extinció i amb l'obligació de lluitar perpètuament per ser nosaltres mateixos", va advertir el poeta i traductor, discurs compartit pel parlament de Muriel

MURIEL CASALS, PRESIDENTA D'ÒMNIUM, APEL·LA A LA NECESSITAT DE LA INDEPENDÈNCIA FISCAL

Casals, presidenta d'Òmnium Cultural, en què va apel·lar a la necessitat de la independència fiscal: "Òmnium ja treballa en l'objecció fiscal. La societat civil ha de reaccionar, no podem quedar-nos impassibles quan el govern de l'Estat es burla del nostre Govern i incompleix amb escarni els seus compromisos".

El missatge combatiu de Casals va afegir puntualment alguna espurna d'optimisme, estat d'ànim que va guiar bona part de l'obra de Maragall. Quaranta anys després de la mort del poeta, el realisme desencantat de Josep Pla treia el cap a *El carrer estret*. A finals del 2011, Alzamora, Mas i Riera no eren els únics que proposaven una solució escapista: si l'autor de *La pell i la princesa* imagina una Barcelona sagnant amb apunts fantàstics, Mas i Riera creuen les fronteres catalanes, el mateix que passa a les narracions de Ramon Erra, 14è premi Mercè Rodoreda de contes amb *La vida per rail*, nascut a partir de diversos viatges en tren per països com Portugal, Itàlia, Hongria i Romania.

En l'apartat de literatura infantil i juvenil, els premiats també van fer gala d'una saludable iconoclastia creativa. Jordi Folck, guanyador del 49è premi Folch i Torres, proposa a *Llibre d'encanteris de la vella Taràndula* un viatge per un món fantàstic poblat de bruixes i encanteris. En el cas de Mercè Anguera, distingida amb el 38è premi Joaquim Ruyra, presenta a *La princesa invisible* una novel·la feta "amb ulleres de gènere" en què una àvia, una mare i una néta s'enfronten als problemes des d'òptiques diferents. Venint de l'autora de la sèrie sobre les Antibarbis, l'aventura promet sorpreses.

Encara amb l'efemèride maragallià i planiana al cap –és important no oblidar el pes de la tradició– els premiats en les categories de ficció de la 61a Nit de Santa Llúcia van evidenciar que el país segueix funcionant a dos ritmes: el creatiu, amb la bona forma de l'absència de límits, i el real, lligat de mans i peus, resseguit pel discurs de Muriel Casals, que va acabar amb una declaració significativa: "Tenim molta feina i la volem fer".◆◆

MANOLO GARCÍA

LA GALA DE LA NIT DE SANTA LLÚCIA VA TORNAR A BARCELONA I VA OMLIR L'AUDITORI

a
llegim

35-36

- Entrevista a l'antropòleg Lluís Duch
- 'Por el bien del imperio', de l'historiador Josep Fontana

37-38

- Xavier Aliaga i 'Vides desafinades', últim premi Joanot Martorell
- 'Escapa't amb mi', l'últim llibre de Roberto Saviano